

Dumonda da la fracziun da la PCD concernent il sustegn da l'emprender per vita duranta per il mund professiunal da l'avegnir (emprim sutsegnader Loepfe)

Tenor l'avis da blers prognostichers economics vegn la pandemia da COVID-19 ad accelerar las tendenzas gia existentas. Uschia ston ins far quint cunzunt cun in'acceleraziun da l'automatisaziun e da la digitalisaziun, ma er cun ina delocalisaziun da las plazzas da lavur dal sector da la savida. En consequenza da quai ston ins quintar cun ina transfurmaziun pli gronda da las purschidas da plazzas da lavur e cun il svilup da novs profils professiunals. Per las plazzas da lavur en il Grischun è quai ina schanza ed in privel a medem temp.

Las petentas ed ils petents èn da l'avis ch'i duess esser l'incumbensa dal stadi da promover questa transfurmaziun e d'animar lavurantas e lavurants sco er persunas cun activitad da gudogn independenta ad ina furmaziun supplementara proactiva. En las explicaziuns da la missiva tar la Lescha davart la promoziun da la transfurmaziun digitala en il Grischun (carnet nr. 13/2019–2020, pagina 1033) ha la Regenza empermess da promover programs da scolaziun e da furmaziun supplementara che resguardan spezialmain ils interess da las IPM e che contribueschan directamain u indirectamain a la transfurmaziun digitala da las interpresas. Las furmaziuns supplementaras prendidas en mira possian er gidar a meglierar las abilitads en l'utilisaziun da las novas tecnologias ed uschia a tegnair pli ditg lavurantas e lavurants pli vegls en il process da lavur u a promover il return da mammas en il mund da lavur.

Tenor la Lescha da stipendis dal chantun Grischun (LStip; DG 450.200) promova il chantun mo emprimas scolaziuns cun stipendis. L'art. 2 al. 3 fixescha explicitamain ch'i pon vegnir concedids, a persunas petentas che frequentan ina segunda scolaziun u ina furmaziun supplementara, per regla mo emprests da daners. Il chantun n'è betg l'unic emprestader. Uschia existan numerusas fundaziuns e federaziuns professiunals che concedan stipendis ed emprests sut premissas specificas e mo per tschertas professiuns resp. branschas.

Lavurantas e lavurants sco er persunas cun activitad da gudogn independenta en professiuns dal «vegl» mund economic han fitg savens famiglia e na pon strusch purtar la reducziun da las entradas u la perdita da gudogn che resulta tras ina segunda scolaziun u tras ina furmaziun supplementara. Emprests n'èn savens nagina soluziun adattada en talas situaziuns e vegnan perquai er dumandads mo darar. Pir en cas d'ina dischoccupaziun u d'ina perdita smanatschanta da la piazza da lavur intervegn il stadi sur l'assicuranza cunter la dischoccupaziun e paja – sco mesiras per il martgà da lavur – contribuziuns per segundas scolaziuns e per furmaziuns supplementaras.

Perquai vegn la Regenza supplitgada da responder las suandantas dumondas:

1. Co giuditgescha la Regenza la situaziun en il Grischun areguard la dinamica da transfurmaziun da las purschidas da plazzas da lavur suenter la pandemia da COVID-19?
2. Co vesa la Regenza l'incumbensa dal chantun areguard l'accompagnament da questa dinamica da transfurmaziun ed areguard la promoziun da profils professiunals cun vistas per il futur e da profils professiunals novs?
3. È er la Regenza da l'avis che plitgusch stipendis che emprests da daners pudessan gidar ad animar lavurantas e lavurants sco er persunas cun activitad da gudogn independenta en professiuns senza vistas per il futur, da sa preparar per l'avegnir cun agid d'ina segunda scolaziun u d'ina furmaziun supplementara?
4. Fiss la Regenza pronta da reveder la Lescha da stipendis en quel senn ch'i pudessan vegnir concedids stipendis er a petentas e petents en segundas scolaziuns u en furmaziuns supplementaras, sche questas scolaziuns u furmaziuns supplementaras adempleschan las finamiras da la promoziun da profils professiunals cun vistas per il futur e da profils professiunals novs?

Tavau, ils 21 d'avrigl 2021

Loepfe, Caluori, Maissen, Berther, Bondolfi, Brunold, Cantieni, Casutt-Derungs, Crameri, Della Vedova, Deplazes (Rabius), Derungs, Epp, Fasani, Florin-Caluori, Föhn, Geisseler, Kunfermann, Märchy-Caduff, Paterlini, Sax, Schneider, Tomaschett (Breil), Tomaschett-Berther (Trun), Ulber, Zanetti (Landquart), Decurtins-Jermann, Federspiel, Heini, Spagnolatti